

ПЕРЕЛІК

основної навчально-методичної документації викладача закладу професійної (професійно-технічної) освіти

1. Кваліфікаційна характеристика випускника (освітньо-кваліфікаційна характеристика) – відображає основу галузевого компоненту сутності професій та конкретизована з урахуванням зауважень і пропозицій фахівців підприємства-замовника у відповідності із специфікою конкретного виробництва. Кваліфікаційна характеристика відповідає вимогам довідника кваліфікаційних характеристик професій випуск № ... розділ ... «Професії...» (наказ Міністерства праці і соціальної політики України від 16 лютого 1998 року №24).

2. Пояснювальна записка з предмета містить:

- призначення предмета, його місце в системі підготовки кваліфікованого робітника;
- цілі навчального предмета;
- освітня (вимоги до знань, умінь учнів з предмета);
- виховна (формування громадянських якостей та професійної спрямованості особистості);
- розвиваюча (розвиток пізнавальних інтересів та здібностей, творчого професійного мислення, формування умінь і навичок самостійної праці);
- обґрунтування структури навчального предмета (логіка послідовності вивчення навчального матеріалу);
- рекомендації до застосування різних форм організації навчання (лекцій, уроків, семінарів, екскурсій, практичних занять і лабораторних робіт тощо);
- рекомендації щодо використання методів навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу (навчальних дискусій, вирішення виробничих ситуаційних задач, ділових ігор тощо);
- посилання на специфіку викладання предмета для різних спеціальностей, якщо програма призначена для кількох спеціальностей.

3. Навчальна програма з навчального предмета (типова, робоча) – це документ, що визначає зміст тем професійних знань, умінь, навичок, способи і методи їх формування, вимоги до знань і умінь з кожної теми. Вимоги до знань і умінь повинні бути сформульовані таким чином, щоб після закінчення вивчення теми можна було перевірити ступінь засвоєння учнями знань та набутих умінь, навичок за 12-бальною системою. Професійно-технічні навчальні заклади розробляють робочі навчальні програми на основі типових.

4. Поурочно-тематичний план з предмета – складається викладачем у відповідності до навчальної програми, розглядається на засіданні відповідної методичної комісії, затверджується заступником директора з навчально-виробничої роботи і є документом багаторазового використання.

5. План уроку – складається викладачем у відповідності до навчальної програми та поурочно-тематичного плану. За умови проведення уроків у паралельних групах, викладач може скласти один план уроку, але слід враховувати особливості проведення уроку в тій чи іншій групі. План уроку є особистим документом викладача, складається в довільній формі і має на меті забезпечити викладачу найбільш ефективно проведення уроку.

6. План проведення лабораторно-практичних робіт (занять) – має свої особливості. У цьому плані потрібно вказати короткий зміст проведення занять, порядок організації та виконання роботи. З метою забезпечення правильної організації

лабораторно-практичних занять, для кожної ланки викладачем розробляються інструктивно-технологічні картки, де вказується мета, зміст та послідовність виконання учнями завдань, перелік інструментів, обладнання, матеріалів, технічні умови, правила безпеки праці під час виконання завдань.

7. Інструктивно-технологічні картки розробляються в тій послідовності, в якій учням належить виконувати роботу.

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (типові, робочі) – відображають єдині вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів, виступають конкретними нормами, що регулюють виставлення балів з різних навчальних предметів та виробничого навчання («Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти» наказ № 459 від 14.06.01. Міністерства освіти і науки). Робочі критерії оцінювання розробляються на основі «Типових» з кожного предмета та навчальної теми програми.

9. Паспорт комплексно-методичного забезпечення предмета – документ, що забезпечує оптимальну систему навчально-методичної документації та формування набору засобів навчання і контролю.

10. Паспорт навчального кабінету (лабораторії) – документ, що містить детальний опис матеріально-технічного та методико-дидактичного оснащення навчального кабінету і передбачає перспективи його розвитку.

11. План позаурочної діяльності з предмета.

ТИПИ УРОКІВ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Пропонуються до уваги найбільш застосовані у закладах професійної (професійно-технічної) освіти типи навчання

ФОРМИ НАВЧАННЯ

МАСОВІ (колективні)	ГРУПОВІ	ІНДИВІДУАЛЬНІ
Лекції	Уроки-екскурсії	Самостійна робота
Конференції	Семінари	Консультації
Олімпіади	Лабораторно-практичні заняття	Дипломна робота
КВК	Самостійна робота	Навчання різних видів діяльності
Огляди-конкурси	Курсове проектування	
тощо	Ігрові заняття	
	Консультації	
	Факультативи	
	Заняття в гуртках тощо	

Пропонуються до уваги систематизовані дані щодо побудови найбільш поширених у закладах професійної (професійно-технічної) освіти форм навчання

Форма навчання	Вид заняття	Навчальна мета	Приблизна структура	навчання на уроці	Основні методи	Засоби наочності, роздатков. матеріал
Комбінований урок	Вивчення нового матеріалу, контроль знань	Визначення ступеню засвоєння вивченого матеріалу	<p>Організаційна частина.</p> <p>Перевірка домашнього завдання.</p> <p>Підготовка до контролю, контроль знань, підведення підсумків.</p> <p>Підготовка до вивчення нового матеріалу.</p> <p>Вивчення нового матеріалу, первинне закріплення.</p> <p>Відтворення, закріплення, систематизація.</p>	групова	усний контроль; програмований контроль; перевірна бесіда; інформаційно-повідомлюючі; пояснювально-ілюстративні з елементами проблемності; репродуктивні; метод роботи з книгою; логічні тощо.	<p>посібники;</p> <p>схеми, плакати;</p> <p>д/п, д/ф;</p> <p>картки-завдання технічна література тощо.</p>
Лекція	Лекція	Вивчення нового матеріалу; формування основних понять з теми	<p>Організаційна частина.</p> <p>Підготовка до вивчення нової теми.</p> <p>Вивчення нового матеріалу з первинним закріпленням.</p> <p>Репродуктивне закріплення.</p> <p>Узагальнення і систематизація.</p>	групова	інформаційно-повідомлюючий; бесіда; пояснювально-ілюстративний тощо	<p>д/ф;</p> <p>д/п;</p> <p>плакати.</p>

Урок засвоєння нових знань	Теоретичний урок з вивчення нового матеріалу	Вивчення нового матеріалу, формування основних понять теми	<p>Організаційна частина.</p> <p>Актуалізація.</p> <p>Вивчення нового матеріалу з первинним закріпленням та систематизація.</p> <p>Репродуктивне закріплення та систематизація.</p> <p>Домашнє завдання.</p> <p>Заключна частина уроку.</p>	групова	<p>інформаційно-повідомлюючі;</p> <p>бесіда;</p> <p>метод роботи з книгою;</p> <p>метод демонстрації;</p> <p>метод проблемного викладання тощо.</p>	довідники, посібники, к/ф, д/ф, плакати, натуральні примірники
Контрольно-обліковий урок	Фронтальна письмова робота з елементами співбесіди	Перевірка знань учнів	<p>Організаційна частина.</p> <p>Підготовка учнів до контролю знань.</p> <p>Самостійна письмова робота.</p> <p>Самоконтроль, збір робіт.</p> <p>Перевірка письмових робіт.</p> <p>Підведення підсумків.</p>	індивідуально-групова	<p>фронтально-письмовий;</p> <p>індивідуальний усний; метод співбесіди;</p> <p>репродуктивний;</p> <p>перевірочна бесіда.</p>	<p>картки-завдання;</p> <p>МК, ПК;</p> <p>інший розкатковий матеріал.</p>
Самостійна робота	Самостійна робота з теми	Формування інтелектуальних умінь, навичок; умінь працювати з літературою	<p>Організаційна частина.</p> <p>Підготовка учнів до самостійної роботи.</p> <p>Самостійна робота.</p> <p>Перевірка виконання завдання.</p> <p>Підведення підсумків.</p> <p>Атестація.</p> <p>Заключна частина.</p>	індивідуально-групова	<p>самостійна робота з книгою; інструктаж;</p> <p>бесіда;</p> <p>репродуктивний;</p> <p>проблемно-пошуковий.</p>	<p>роздатковий матеріал, технічна, довідкова література</p>

Семінар	Тематично-семінарське заняття	Закріплення, поглиблення матеріалу; формування інтелектуальних вмінь, навичок	<p>Організаційна частина.</p> <p>Підготовка до проведення семінарського заняття, відкриття семінару.</p> <p>Виступи</p> <p>учнів/доповідачів, співдоповідачів.</p> <p>Атестація учнів, підведення підсумків.</p> <p>Домашнє завдання.</p>	індивідуально-групова	<p>індивідуальний;</p> <p>метод роботи з книгою;</p> <p>проблемний;</p> <p>евристичний;</p> <p>логічний;</p> <p>узагальнюючий метод</p> <p>систематизації тощо</p>	книги, посібники, ілюстрації, плакати, схеми, д/ф технічна література тощо
Конференція	Тематична	Закріплення, поглиблення, систематизація знань тощо	<p>Організаційна частина.</p> <p>Відкриття конференції.</p> <p>Доповіді учнів, співдоповіді.</p> <p>Дискусія.</p> <p>Висновки, рекомендації.</p> <p>Закриття конференції.</p>	колективна	<p>доповідь;</p> <p>бесіда;</p> <p>ілюстрація;</p> <p>логічні методи;</p> <p>пояснювально-ілюстративний;</p> <p>проблемний тощо</p>	схеми, плакати, д/п, д/ф, кодопозитиви
Лабораторно-практичне заняття	Практичний урок із застосування знань	Формування професійних вмінь і навичок, застосування знань на практиці	<p>Організаційна частина.</p> <p>Вступний інструктаж</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Підсумки, оцінювання учнів</p> <p>Домашнє завдання.</p>	індивідуально-групова	<p>самостійна робота;</p> <p>вправи;</p> <p>метод стимулювання;</p> <p>інструктаж;</p> <p>проблемно-пошуковий</p>	

МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності учнів
За джерелом знань

СЛОВЕСНІ	НАОЧНІ	ПРАКТИЧНІ
<p>Монологічні: розповідь пояснення лекція інструктаж</p> <p>Діалогічні: бесіда семінар диспут дискусія метод змінних пар метод роботи з книгою</p>	<p>Ілюстрація: плакат діапозитив кодозображення</p> <p>Демонстрація: презентація відео та кіно телепередача діюча модель</p> <p>Показ</p> <p>Спостереження</p>	<p>Вправи</p> <p>Метод лабораторних робіт</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Моделювання</p> <p>Конструювання</p> <p>Монтажні та демонтажні роботи</p>
ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ МЕТОДИ		ЛОГІЧНІ МЕТОДИ
<p><u>Репродуктивний (відтворювальний):</u> розв'язання завдань; побудова графіків</p> <p><u>Евристичний:</u> евристична бесіда</p> <p><u>Частково пошуковий:</u> лабораторні роботи; курсове проектування</p> <p><u>Дослідницький:</u> наукова робота; дипломна робота</p> <p><u>Метод проблемного викладання:</u> поєднання словесної інформації з проблемністю</p>		<p><u>Індуктивний:</u> від окремого до загального</p> <p><u>Дедуктивний</u> від загального до окремого</p> <p><u>Аналіз</u> Синтез Узагальнення</p> <p><u>Порівняння</u> Абстрагування</p>

МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ І МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ	МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ	
	<u>Методи колективної розумової діяльності*:</u>	<u>Імітаційні методи*:</u>
<u>1. Педагогічна майстерність:</u> професіоналізм емоційність красномовство <u>2. Авторитет викладача</u> <u>3. Наочність</u> <u>4. Проблемність</u> <u>5. Об'єктивність оцінок</u> <u>6. Застосування активних форм та методів</u>	<u>Пізнавальна суперечка</u> <u>Навчальні дискусії</u> <u>Метод мозкової атаки</u> * Основа – наявність колективної думки при високій активності учнів.	<u>Імітаційні:</u> імітаційні вправи аналіз виробничих ситуацій метод тренажу <u>Імітаційні колективні (інтерактивні):</u> розігрування ролей ігрове проектування ділові ігри * Основа – імітація певного процесу, явища

Стилі викладання за Граша (A. Grasha)

СТИЛЬ	ОПИС	ПЕРЕВАГИ	НЕДОЛІКИ
Експертний	Володіє знаннями і досвідом; наглядає, веде і скеровує студентів; має статус завдяки знанням; робить акцент на фактах	Знання та інформація, якими володіє викладач	Інколи дає занадто багато знань та інформації, що може відлякувати студентів; недостатньо уваги приділяє процесам мислення
Формально-авторитарний	Має статус серед студентів через свої знання та авторитет/ посаду; дотримується «традицій» і стандартів; робить наголос на правилах та очікуваннях	Наголос на чітких очікуваннях і прийнятних шляхах виконання завдань	Інколи досить жорстко управляє студентами в процесі навчання; недостатня гнучкість

	від студентів; критичним оком оцінює роботу студентів з акцентом на стандартні методи і процедури		
Стиль особистого прикладу	Веде особистим прикладом; пропонує прототипи належної поведінки; показує студентам, як робити; хоче, щоб студенти спостерігали і копіювали підхід	Практичний підхід; акцент на безпосередньому спостереженні; приклад для наслідування (наставницькі стосунки)	Може хотіти «клонувати» студентів за своєю подобою; студенти можуть відчувати себе неповноцінними, бо не відповідають очікуванням викладача; інколи характерна зацикленість на практиці
Посередницький	Формує особистісні стосунки у процесі навчання; задає запитання, розглядає зі студентами різні варіанти; робить акцент на відповідальності, самостійності та ініціативності студентів	Особиста гнучкість; акцент на потребах і цілях студентів; відкритість до альтернатив та інших варіантів	Такий підхід вимагає дуже багато часу; інколи потрібен більш прямий підхід; студенти можуть відчувати себе некомфортно при такому стилі викладання
Делегаторський	Стимулює відповідальність та ініціативність зі сторони студентів, коли це потрібно; мета – автономність і самостійність студентів; «людина-ресурс»; відповідає на запитання і час від часу оцінює прогрес студентів	Сприяння професійному розвитку і впевненості студентів; двостороння довіра	Не всі студенти мають здатність до самостійності та автономності в навчанні; деякі студенти відчують себе некомфортно і невпевнено без чіткого нагляду

ФОРМА ДЛЯ ПОУРОЧНО-ТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУ

ПОГОДЖЕНО
Протокол засідання МК

від _____ № _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НВП

(або заступник директора з НР)

ПОУРОЧНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчального предмету _____

Кількість годин _____

I * курс _____ год.

№ уроку	Тема	К-ть годин на тему	К-ть годин на урок
1.	Тема № 1 _____	3	1
2.			1
3.			1
4.	Тема № 2 _____	4	1
5.			1
6.			1
7.			1
...

**розробляється окремо на кожний курс навчання*

Схема плану уроку теоретичного навчання

Тема програми _____

Тема уроку _____

Мета уроку:

- а) *навчальна* - які професійні З,У,Н формуються, закріплюються і розвиваються на уроці;
- б) *розвиваюча* - які операції і прийоми розумової діяльності розвиваються у учнів на уроці;
- в) *виховна* - які якості особистості учнів формуються і розвиваються на уроці.

Тип уроку _____ **Вид уроку** _____

Дидактичне забезпечення _____

Матеріально-технічне забезпечення _____

Міжпредметні зв'язки _____

Методична мета (*вказується тільки при проведенні відкритих уроків*)

Література _____

Хід уроку

1. Організаційна частина:

- перевірка наявності учнів;
- перевірка готовності учнів до уроку.

2. Актуалізація знань:

- повідомлення теми програми і уроку;
- цільова установка уроку:
- перевірка організації робочих місць та правил додержання учнями ТБ (при виконанні Лабораторних або практичних завдань);
- перевірка опорних З,У,Н учнів, необхідних для проведення наступних структурних елементів уроку;

- пояснення характеру і послідовності роботи учнів на уроці.

3. Формування нових знань:

- повідомлення нової навчальної інформації;
- показ нових прийомів розумової і практичної діяльності;
- повідомлення про передовий досвід за темою уроку;
- опитування учнів з метою перевірки засвоєння ними нової інформації;
- пробне виконання учнями нових прийомів, продемонстрованих на уроці викладачем;
- відповідь викладача на запитання учнів.

4. Закріплення нового матеріалу:

- видання завдань для самостійної роботи;
- пояснення послідовності їх виконання;
- перевірка правильності виконання учнями вправ:
- перевірка З,У,Н учнів при користуванні ТЗН;
- надання допомоги учням.

5. Підведення підсумків:

- аналіз діяльності учнів у процесі всього уроку;
- аналіз причин помилок, зроблених учнями на уроці, та засобів їх усунення;
- повідомлення та обґрунтування оцінок;
- видача домашнього завдання.

Додаток до поурочно-тематичного плану

Графік проведення контрольних, лабораторно-практичних робіт (творів тощо)

№ роботи	Назва роботи	№ уроку за поурочно-тематичним планом	Дата проведення
№ 1	Контрольна робота	Урок № ____	
№ 2		Урок № ____	

№ 3		Урок № ____	
№ 1	Лабораторно-практична робота	Урок № ____	
№2		Урок № ____	

Розділ III

«Використання колективних форм навчальної діяльності на уроках теоретичного та виробничого навчання»

Колективні форми педагогічної діяльності:

1. Майстер-класи;
2. Відкриті уроки;
3. Інтегровані уроки;
4. Колективні творчі справи, проектна діяльність;
5. Конкурси професійної майстерності;
6. Ділові і рольові ігри;
7. Презентації досвіду;
8. Конкурс «Кращий майстер виробничого навчання».
9. Педагогічні брифінги, дебати, дискусії.

Майстер-клас – це одна з форм ефективного, професійного, активного навчання, відрізняється від лекції тим, що майстер в/н розповідає і показує, як застосовувати на практиці нову технологію або метод.

Завдання майстер-класу:

- Передача майстром свого досвіду шляхом прямого й коментованого показу послідовності дій, методів, прийомів і форм педагогічної діяльності;
- Спільне відпрацювання методичних підходів майстра і прийомів вирішення поставленої проблеми;
- Рефлексія власної професійної майстерності учасниками майстер-класу (далі слухачі);
- Надання допомоги слухачам у визначенні завдань саморозвитку й формуванні індивідуальної програми самоосвіти та самовдосконалення.

У ході проведення майстер-класу слухачі:

- Вивчають розробки за темою майстер-класу;
- Беруть участь у обговоренні отриманих результатів;
- Ставлять запитання, отримують консультації;
- Пропонують для обговорення власні розробки, питання, проблеми ;
- Висловлюють пропозиції щодо вирішення обговорюваних проблем.

Алгоритм проведення майстер-класу:

I. Підготовчий етап:

визначення теми, мети і завдань майстер-класу відповідно до цільової аудиторії.

II. Основний етап:

- 1. Презентація педагогічного досвіду:** стисла характеристика основних ідей технології, що використовується майстром, опис досягнень у роботі, результативність діяльності, яка свідчить про ефективність технології, перспективи роботи майстра.
- 2. Представлення системи роботи:** опис системи заходів у режимі технології, що презентується, визначення основних прийомів роботи, які будуть використовуватись майстром при демонстрації майстер-класу.
- 3. Проведення імітаційної гри:** майстер проводить прямий і коментований показ послідовності дій, методів і технологічних прийомів; слухачі одночасно відіграють роль учнів та експертів.
- 4. Моделювання:** слухачі самостійно створюють власні моделі виконання технологічних операцій в режимі технології майстра; майстер консультує, керує і допомагає виконанню технологічних операцій.
- 5. Рефлексія:** дискусія за результатами спільної діяльності слухачів і майстра, підведення підсумків майстер-класу.

Відкриті уроки

Тему відкритого уроку викладач/майстер виробничого навчання обирає самостійно, враховуючи аналіз навчального матеріалу, на якому може найкраще показати свої напрацювання, прийоми та методи своєї професійної майстерності, організацію навчальної діяльності учнів на різних етапах уроку.

Заздалегідь готується **методична розробка** відкритого уроку, яка затверджується головою методичної комісії.

Розпочинати підготовку відкритого уроку слід з складання плану уроку, визначити **мету уроку**, яка має відображати вибрану методику чи технологію проведення уроку.

Відповідно до методичної мети уроку викладач/майстер виробничого навчання спільно з учнями готує **навчальний матеріал**:

- Спільно з учнями збирає інформаційні повідомлення з обраної теми;
- Складає інструктивно-технологічну карту; спільно з учнями готує необхідні інструменти, обладнання, матеріали;
- Дає завдання учням підготувати відео та мультимедійні презентації з використанням слайдів;

При створенні мультимедійних презентацій можна використати графіки, анімації, імітації і т.п., але не перевантажувати ними презентацію, інформація на екрані повинна зчитуватись швидко, доступно.

Відео також бажано подавати пропорційно до етапу виконання показових операцій.

Запити для створення освітнього проекту

- наявність освітньої проблеми, складність та актуальність якої відповідає навчальним запитам, життєвим потребам, інтересам учасників проекту;
- практична, теоретична, пізнавальна значущість прогнозованих результатів;
- дослідницький характер пошуку шляхів розв'язання проблеми;
- структурування діяльності відповідно до класичних стадій проектування;
- створення умов для виявлення і розв'язання психолого-педагогічної проблеми (її постановки, дослідження, пошук шляхів розв'язування, експертизи та апробації версій, конструювання підсумкового проекту, його захист, оцінка та впровадження);
- творча активність;
- використання активних й інтерактивних форм і методів;
- “продуктивність” проекту: якщо це теоретична проблема, то конкретне її рішення, якщо практична – конкретний результат впровадження;
- педагогічна цінність діяльності (знання, вміння, навички, моральні норми та цінності, світоглядні позиції тощо)

Робота над проектом передбачає:

- чіткий план,
- наявність задуму, гіпотези,
- чіткий розподіл завдань кожного учасника групи за умови тісної взаємодії.

Етапи створення проекту

№	Етапи роботи над проектом	Зміст діяльності
1.	Діагностико-прогностичний етап. Визначення теми, мети та завдань проекту.	Вивчення проблем освіти, власної професійної діяльності; потреб, можливостей; оцінка дидактичних можливостей предмета, напряму діяльності за фахом, теми щодо застосування проектної технології, визначення головних проблем. Обговорення проблеми, пошук необхідної інформації, визначення мети і завдань.
2.	Етап моделювання	Створення описово-структурної моделі (словесної, графічної або понятійного аналога) проекту; визначення критеріїв ефективності проекту; розробка моніторингової системи функціонування моделі (як і яким чином контролюватиметься та оцінюватиметься діяльність учасників проекту на різних етапах).
3.	Планування	Формування програми діяльності щодо реалізації проекту, розробка плану в цілому та конкретних дій; вибір способів збору інформації, форм і методів, формування уявлень про результати (форма звіту), розробка критеріїв оцінки

		результату і процесу, розподіл завдань між членами групи.
3.	Дослідження	Збір інформації, аналіз, вибір стратегії і тактики, робота з літературою, проведення експерименту, анкетування, робота з літературою.
4.	Етап визначення ефективності	Оцінка як самої діяльності, так і кінцевого продукту, формулювання висновків.
5.	Оформлення звіту	Показ результатів у формі: звіту з демонстрацією матеріалів, письмового звіту. Колективне обговорення.
6.	Оцінка результатів і процесу	Колективне обговорення. Самооцінка результатів за встановленими критеріями

Структура проєкту:

1. Назва проєкту.
2. Актуальність проблеми, наукове обґрунтування.
3. Мета проєкту
4. Завдання проєкту
5. Етапи, термін реалізації проєкту
6. Забезпечення проєкту:
 - науково – методичне;
 - матеріально – технічне;
 - критерії оцінки очікуваних результатів.
7. Перелік основних заходів.
8. Очікуванні результати.
9. Система організації і контролю за ходом виконання.

Тематика проєкту обирається викладачем/майстром виробничого навчання з урахуванням нових освітніх завдань, педагогічних концепцій та парадигм, реалій сучасного життя, навчальної ситуації зі свого предмета, інтересів і здібностей учнів (на основі діагностики) тощо. **Обґрунтування вибору проблеми висвітлює** концептуальність, актуальність, необхідність, новизну обраної тематики.

Назва проєкту включає узагальнену назву проблеми, відтворює основний зміст діяльності і визначається її кінцевим результатом.

Мета та завдання проєкту повинні бути сконкретизовані й спрямовані на реальний результат.

Відповідно до мети та завдань обирається тип проєкту, подається його характеристика за такими параметрами:

За кінцевим результатом: теоретичний, теоретико-практичний, практико-орієнтований.

За змістом: монопредметний, міжпредметний, надпредметний.

За кількістю учасників: індивідуальний, колективний (парний, груповий).

За тривалістю: міні-проєкт, короткочасний, середньої тривалості, довготривалий, лонгітюдний.

За ступенем самостійності: репродуктивно-дослідний, частково-пошуковий, дослідницький чи експериментально-дослідницький, евристичний.

За характером контактів: внутрішній, зовнішній, міжнародний.

Визначення учасників (та співучасників) проєкту.

Визначення бази реалізації проєкту (місця розробки та місця реалізації).

Термін реалізації проєкту включає дати початку та закінчення роботи над проєктом.

Прогнозований результат передбачає створення нового продукту (нові технології, методики, посібники, сценарії, плани, програми, бази даних, центри та ін.), форму його представлення.

Визначення ресурсів (людські, матеріально-технологічні, фінансові, інформаційні) дозволяє чітко визначити **потреби** й заздалегідь спланувати можливість та шляхи їх забезпечення (або відмовитись від проєкту в разі неможливості їх забезпечення).

Результати проєкту можуть бути **матеріальними** (моделі, програми, плани, колекції, створення об'єднань, центрів, громадських організацій тощо) та **ідеальними** (нові способи дій, оригінальні доведення теорем, методи дослідження).

Загальні висновки, де в узагальненому вигляді визначається ступінь досягнення мети, якість, перспективність, надаються рекомендації щодо подальшого використання кінцевого продукту.